

καλοῦσε νὰ ξαναπαίξῃ. Ἀπολογιέται ὁ μικρὸς πῶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ξαναπαίξῃ ἐκεῖνο τὸ σκοπό, πῶς εἶταν ἐκεῖ τοῦ κεφαλιοῦ του σκοπός. Εἶπε τότες ὁ ξένος καὶ στὴ γλώσσα του ποὺ εἶχε μέσα καὶ τὴ λέξη «genie».

Ἡ λέξη ἐκεῖνη πρέπει νὰ γαργάλισε ταῦτιά τῆς μητέρας, ἐπειδὴ σὲ λίγο τὴ βλέπουμε καὶ ξανάρχεται καὶ παραγγέλλει τοῦ γιοῦ τῆς νὰ παίξῃ τὸ σκοπὸ ἐκεῖνο σὲ σαλόνι μεθασίου ποῦ θάχουνε συντροφιά, νὰ διασκεδάσῃ τὸν κόσμον. Τοῦ κόσμου πολέμους νὰ τῆς ξηγήσῃ ὁ μικρὸς πῶς ἡ μελωδία ἐκεῖνη εἶταν τῆς ὥρας, καὶ πῶς δὲν μπορούσε νὰ τὴν παίξῃ. — «Ἐννοῶ νὰ τὸ κάνῃς», εἶπε ἡ μητέρα, καὶ χάθηκε ἀπ' ἐμπρός του.

Πῆρε τότε ὁ μικρὸς τὸ βιολί μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς ἴσως ξαναθυμηθῇ τὸ σκοπὸ. Ἀδύνατο στάθηκε. Τὸ ξαναπῆρε τὴν αὐριανή, τοῦ κόσμου. Βωβὸ τὸ βιολί. Τὸ μεσημέρι τὸν ρωτοῦσε ἡ μητέρα ἂν τὸ μελέτησε. Μὲ μάτια δακρυσιμένα ἀποκρίθηκε τὸ παιδί πῶς δὲν μπορούσε νὰ θυμηθῇ τὸ σκοπὸ. Μία κρύα ματιὰ ἡ μητέρα, καὶ δὲν τοῦ ξαναμίλησε.

Τρέχει ὁ μικρὸς σὲ οἰκονομαστῆριο καὶ ξαναρχινᾷ τὸ βιολί. Τίποτις ἄλλο ἀπὸ κατὶ ἀρχαία κομματάκια δὲν ἔβγαίνει. Θύμωσε κ' ἔβγαλε ὅσον φρεσὼν. Ἀρπάζει τὸ βιολί, τὸ χτυπάει σὲ τραπέζι, καὶ τὸ κάνει κομμάτια. Ἐσπασε τὸ βιολί.

Τὰ περιστάτικα ποῦ ἀκολουθοῦν εἶναι τόσο δραματικά ποῦ μᾶς φαίνεται κρῖμα ποῦ δὲν τὰ ξαναφέρνουμε ἐδῶ λέξη λέξη. Διαλέγουμε τὰ πρὸ ἀξιοσημείωτα.

Τὸν πλάκωσε ἄξαφνα ἡ ἀπελπισία. Συλλογίστηκε τὸ θυμὸ τῆς μητέρας, ποῦ δὲ θάνατοι πῶς ἀπὸ τὴ στενοχώρια του τῶσπεσε τὸ βιολί, ἀπὸ τὴ στενοχώρια του ποῦ δὲν μπορούσε νὰ τῆς κάμῃ τὸ χατίρι τῆς. Τέτοια λοιπὸν ἐμελλε νὰ εἶναι ἡ ζωὴ του γιὰ πάντα. Ἀτέλειωτη ἀπελπισία, ἀτέλειωτο βάρατρο μεταξὺ τους.

Τὴν ἔτρεψε τέτοια ζωὴ πᾶς τώρα, ποῦ ἔλεγε καὶ θάνατο τὴ θαρροῦσε.

Βγήκε ὅσον καὶ τράβηξε σὲ τυφλά. Ἐβρεχε βροχὴ ψιλὴ καὶ ἀκατάπαυστη ἔξω. Μούσκεψε ὥς τὸ κόκκαλο χωρὶς νὰ τὸ νοιώσῃ. Ἐνα πρῶμα συλλογίστηκε πάντα, πόση ἀχαρὴ εἶναι ἡ ζωὴ χωρὶς τὴν ἀγάπην ποῦ ὄνειρευότανε ἡ καρδιά του.

Ἐΐτανε ἀδιάθετος καὶ ἀποβραδὴς. Ἡ μητέρα τότες μόλις τοῦδωσε ἕνα κρύο φίλ καὶ τὸν καλονύχτισε. Θυμωμένη βέβαια ἐξαιτίας τοῦ σκοποῦ ποῦ δὲν μπο-

ρούσε νὰ παίξῃ. Κατόπι ἀπὸ τὸ μονοκίδι τῆς πρωτῆς ἐκεῖνης βροχῆς, καὶ κατόπι ἀπὸ τὸ σκολεῖο, γέμισε ὁ μικρὸς μὲ βαρὺ κεφάλι. «Ἡ θέρμη χτυποῦσε σκεπαρμένη σὲ μνηνίκια του». Ὡς τόσο ἡ μητέρα ψυχρὴ καὶ ἀμίλητη πάντα.

Δὲν μπορούσε νὰ πᾶν σκολεῖο ἐκεῖνο τὰπόγεμα. Ἐμεινε στὴν κἀμαρὰ του μόνος. Ἡ μητέρα τοιμάζοτανε κ' ἔδινε διαταγὰς γιὰ τὴ βραδινὴ συναναστροφή.

Παρουσιάζεται στὴν κἀμαρα ἡ ἀδερφή του καὶ τοῦ λέει πῶς πάσκει νὰ κολλήσῃ τοῦ βιολιοῦ τὰ κομμάτια, μὰ δὲν μπορεῖ.

— Δὲν κολλίεται τὸ βιολί μᾶς κ' ἔσπασε, λέει ὁ μικρὸς. Ἐπειτα ἐγὼ πᾶς δὲ θὰ παίξω βιολί.

Ἡ φωνὴ του κ' ἡ ὄψη του τὴν τρομάξανε. Πηγαινὶ καὶ λέει τῆς μητέρας πῶς ὁ ἀδερφός τῆς δὲν εἶταν καλὰ.

— Ἀφῆσέ τον, κ' ἔχει τίς κάκιες του. Πήγαινε ἐσὺ νὰ βολέψῃς τὰ λουλούδια.

Περνοῦσαν οἱ ὥρες ὥς τόσο, κ' ἔψελαν οἱ σπουργίτες τὰ βραδινὰ τους τραγούδια. Ἀξαφνα, ἐκεῖ ποῦ καθότανε βαρεμένος, καὶ κάποτες σὰ λιγοθυμισμένος, ξανασαίνει, ξανοίγει τὰ μάτια, καὶ νοιώθει στὴν ψυχὴ του τὸ χαμένο σκοπὸ. Τὸν τρελλὸ σκοπὸ τοῦ βουνοῦ, τῶν ἀνέμων καὶ τῶν πέτρων, ὁλοζώντανε, δυνατὸ, ὁρμητικὸ σὰ χεῖμαρρο ποῦ πλημμύριζε τὴν ψυχὴ του.

Ἀπλώνει τὸ χέρι νὰ πάρῃ τὸ βιολί νὰ τὸν παίξῃ. Ἐπιασε σπασμένα κομμάτια. Τὸ λησμονῆσε πῶς ἔσπασε τὸ βιολί.

Χάθηκε μὲ ἀγάπην τίς χαλαρωμένες του κόρδες. Ἀχ, καὶ νὰ εἶχε μὰς φορὰ τὸ βιολί του, νὰ βγάλῃ τὴν ἀγάπην του γιὰ νὰ τὴν ἀκούσῃ ἡ μητέρα του πρὶν τὸν χάσῃ!

Καὶ μουρμουρίζε συνάμα κατὶ κλαμμένα λόγια. Ἀκούει ἄξαφνα βήματα. Ἐΐτανε ἡ μητέρα κ' ἐρχότανε. Βλέπει τὰ θρίμματα τοῦ βιολιοῦ, συλλογίζεται τὸ θυμὸ τῆς, τίς φωνές τῆς, τίς τιμιότητες τῆς, τρέχει φρενιασμένα σὲ κάγκελα, βλέπει κατὰ τίς πλάκες, μετράει μὲ τὸ μάτι τὸ βάθος, κοντοστένεται, τρομάζει, ξανακάνει θάρρος, πάνεται ἀπὸ τὰ σίδερα, ζαλίζεται, ἀφίνεται, καὶ πέφτει φωνάζοντας γιὰ στερεὴ φορὰ τῆς μητέρας ἰδνόμενα τὸ γλῆκο.

Ἐταῖ ἔσπασε κ' ἡ ζωὴ τοῦ τρυφεροκαρδοῦ ἀγωριοῦ, σὰν τὸ βιολί ἔβγαλε κ' ἐκεῖνη ἀνυχα θρίμματα, ἀπὸ τὰ χέρια τῆς μητέρας, ποῦ μόνη ἐκεῖνη μπο-

ρούσε νὰ βγάλῃ θεϊκὸς μελωδίας ἀπὸ τίς κόρδες του

Ὅριστε λοιπὸν, Κύριοι πατέρες, Κυρίες μητέρες, καὶ προπάντων Κύριοι δασκάλαι, ὁρίστε ὁ παινεμένος σας ὁ δασκαλισμὸς μέσα καὶ μέσα σὲ φυλοκάρδια τῆς Ρωμοσύνης. Ὅριστε ἡ ἀνυχα, ἡ ἀκαρδία, ἡ μηχανικὴ ἐφαρμογὴ τῶν ἀρχῶν τῆς ζωῆς, ὁ ἄσαρκος καὶ ὁ σάπιος σκαλετὸς τῆς ἀλήθειας, ὁρίστε διὰ τὴ θεωρία τῆς δασκαλικῆς σας, τῆς ψεύτικης καὶ τῆς ἰσοθροεντικῆς.

Εἶναι ἀραγε δυνατό νὰ παραστηθοῦναι πρὸς ζωρὰ καὶ πρὸς πραχτικά ἀποτελέσματα τῆς τυφλῆς καὶ τῆς ἀπονης ἐφαρμογῆς τῶν τύπων, ἀπ' ὅ,τι μᾶς τὰ παρὰστήσε ἡ Κυρία Δέλτα; Τέτοια στάθηκε ἡ λατρεία τῆς ρουτίνας σὲ γράμματα, τέτοια στὴν πολιτικὴ, τέτοια τώρα φαίνεται καὶ σὲ ἱερώτερον καὶ σὲ σοβαρώτερον ἀπ' ὅλα, στὴν ἰδίαν τὴν ἀνατροφή τῶν παιδιῶν. Κι ἄλλη ἐλπίδα πᾶς δὲ μᾶς μένει παρὰ, καθὼς καὶ ἀρχίζοντας εἶπαμε, νὰ βρεθοῦν, ὅς εἶναι καὶ τρεῖς ἡ τέσσαρες μητέρες ποῦ νὰ συνεργήσουν καὶ νὰ κηρύξουν τὴ ζωντανὴ τὴν ἀλήθειαν καὶ σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα τῆς μητρικῆς ἀγάπης, ποῦ σέρνεται καὶ αὐτὴ σήμερον ἀλυσσοδεμένη καὶ μισοζώντανη καθὼς ὅλα μας, καὶ δὲ μᾶς ἀφίνει νὰ βλέπουμε τριγύρω μας ἄντρες μὲ φωτισμένα καὶ μὲ λευτέρη ψυχόρμητα.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΓΚΑΙΤΕ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Τυπώθηκε στὴν Τυβίγγην καὶ πωλεῖται 2 δραχμὲς σὲ Βιβλιοπωλεῖα Ἑστίας, Μπέν, Ἑλευθερουδάκη (Ἀθήνα) καὶ Ἐμμ. Σαρηγιάννη (Πόλη).

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΣΤΟ ΑΛΜΠΟΥΡΟ

ρομάντζο σφουγγαράδικο

ΒΓΗΚΕ ΣΕ ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΙ ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ ΔΥΟ ΔΡΑΧΜΕΣ

σκάσεις ἀπὸ τὸν καὶμό σου· τὰ σίδερα νὰ τρῶς δὲν παίρνεις τὸ Γιώργη!

«Ἐχασες καθε ντροπὴ, Βασιλική» εἶπε ὁ Γιώργης ποῦχε χάσει τὴν ὄψιν του «θέλεις νὰ κάμεις φονικὰ σὲ χωριὸ σου. Δὲν καταλαβαίνεις πῶς μᾶς ἀκούν ἀπ' ὅλα τὰ μέρη; ἔτσι στάνοιχτὰ μιλοῦν οἱ γυναῖκες;» Καὶ στρέφοντας πρὸς τὴ Μαρία τῆς εἶπε: — «Ἐλξ Μαρία, σύμμασε τὰ ζᾶ σου, καὶ δότε τόπο τῷ ὀργῆς· αὐτὴ ἔχασε τὰ μυαλά τῆς σήμερον».

«Γιὰ νὰ μιλῇ ἔτσι» τοῦπε ἡ Μαρία «κάποιο δίκιο ἔχει. Μὰ ἐγὼ τί τῆς ἔκμα;» Κ' ἔτσι λέγοντας ἔλκυσε δακρυσιμένη τὰ σκουινὰ τῶν ἀρνίων τῆς κ' ἐτοιμάζοταν νὰ φύγῃ. Πρὶν κ' νῆσει ὅμως εἶπε τῆς ἀλλήνης: «Τὸνομά σου εἶνε ἀκουσμένο σ' ὅλο τὸ σύνορον· ἐβόλθης νὰ κάνῃς τὴν κακὴ γυναῖκα καὶ νὰ ξεπλανεύεις καὶ νὰ βρωμάζεις τὰ παιδιὰ, κυράτσα Βασιλική!»

«Κερὶ καὶ λιθάνι» τῆς ἀποκρίθηκε κακότροπα· αὐτὰ τὰ λές γιὰτὶ ζηλεύεις; ὁ Γιώργης εἶνε δικός μου, δὲ σοῦ τὸν ἀφίνω καὶ θὰ σὲ παραιτήσῃ, σκάσε, σκάσε, σκάσε!» Κ' ἔτσι λέγοντας ἐβόλθης νὰ κοπανίζει μὲ τὸ δεξιὸ τῆς τὸ γρόθον τῆς ζερβιά τῆς τὴν ἀπαλάμη. Κ' ἐπρόσθεσε: — «Θὰ περνᾷσαι ὁ και-

ρὸς ποῦ διορίζει ὁ νόμος, θὰ πάρω χωριστὰ ἀπὸ αὐτὸν τὸ χαντακωμένο· καὶ θὰ παντρευτοῦμε· κ' ἐσὺ θὰ μείνεις στέν ἄσο, μὲ τὴ ντροπὴ καὶ θὰ μᾶς βλέπει καὶ θὰ μαραινέσαι. Σκάσε, σκάσε!» Κι ἀκούθησε νὰ κοπανᾷ τὸ χέρι τῆς.

«Ἀς τελειώνουμε» εἶπε ὁ Γιώργης ἀποφατικὰ «Βασιλική, ἔκουτε. Ἐχεις κακὸ σὲ νοῦ σου· γυρεύεις νὰ κάμεις φονικὰ· δὲ σὲ θέλω· δὲ θέλω ποτὲ μου νὰ σὲ ἀνταμώσω. Ὅ,τι ἐγένεκε ἀναμεταξύ μας πρέπει νὰ τὸ λησμονήσεις· γιὰτὶ τυχόνες τὴν κοπέλλα;»

Μὰ ἡ Μαρία ἐκούνησε τὴν κεφαλὴν περιλυσπη. «Λοιπὸν» εἶπε «ὅσα λέει εἶνε ἀλήθεια; τὴν εἶχες καὶ τὴν ἐγίλας;· τίποτος εἶσαι;» Κ' ἕνα παράπονον βαθὺ τῆς ἐσάλεψε τὸ στῆθι. Καὶ κινώντας γιὰ τὸ χωριὸ τοῦκράζε, ρίχνοντας του μὴ μάτια φλογερὰ. «Ἀπαταιώνα! Δὲ θὰ μὲ ξαναἰδεῖς πλιό, ζῆσε μὲ τίς δημόσιες σου». Καὶ τραβώντας μὲ χολὴ τάρνια τῆς ἐροβολοῦσε γοργὰ τὸν κατήφορον.

«Βρωμοθήλυκο» τῆς ἐκράζε ἡ ἄλλη ποῦθελε νὰ χεῖ τὸν ὕστερον λόγον «μὴδὰ εἶσαι ἐσὺ καλὴτερη; Δὲ σ' εὗρηκα ἀπὸ τῶρα ποῦ σ' ἐφιλοῦσε ὁ Γιώργης ἰδῶ ἀποκάτου ἀπὸ τὴν ἐλῆα; Πᾶρε τῶρα σὲ χωριὸ τὰ μούτρα σου· τᾶκουσαν ἀπόδω τὰ ἐγκώμια

σου· γιὰ νὰ τὰ ἀκούσουν σοῦ τὰ φωνάζα!»

«Σπειρὶ μυαλὸ δὲν ἔχεις» τῆς εἶπε ὁ Γιώργης «δὲ θὰ ἡσυχάσεις σήμερον· γιὰτὶ θέλεις νὰ μὲ πάρεις σὲ λαίμω σου, κ' ἐμένα καὶ αὐτὴν τὴν κοπέλλα;» Κ' ἔτσι λέγοντας ἡβόλθης νὰ ξεκινήσῃ γιὰ ν' ἀκλουθῇ τὴ Μαρία. «Τὸ καλὴτερον, ὅπως ἤρθαν τῶρα τὰ πράγματα» εἶπε μὲ τὸ νοῦ του εἶναι νὰ πάρω ἀμέσως τὴ Μαρία σὲ σπίτι μου. Ἐταῖ θὰ ἡσυχάσῃ τοῦτος ὁ ἄρειος καὶ δὲ θὰ ἀνταριαστεῖ τὸ χωριό».

Μὰ ἡ Βασιλικὴ κουνώντας τὸ κεφάλι σὰ νὰ τὸν ἐκμάρωνε περιγελαστικὰ τοῦπε φράζοντας του τὸ δρόμον: — «Ποῦ θὰ πάει ὁ κύρ Γιώργης;» Κ' ἔπειτα ἀψιόνοντας ἐσμιξε: — «Δὲ μοῦταξες πῶς θὰ τὴν ἀπαραιτήσεις γιὰ τὴν ἀγάπην μου; Δὲ μοῦταξες εἶσαι; Ἐγὼρες τῶρα τὴ γνώμην σου; Ἀλλὰ γελοῖσαι ἂν ἀλήθεις λές πῶς θ' ἀφήσω νὰ σοῦ περάσῃ ἡ ὀρεξὴ σου. Τῶρα ἀπόρρητον τῶρα, θὰ σὰς τρέξω κατόπι καὶ θὰ σὰς τὰ φωνάζω ὅσον δύναμιν. Ἀκουσες;»

Ἡ Μαρία ὥς τόσο ἐφευγε τρέχοντας, βιάζοντας τάρνια τῆς. Ὁ νοῦς τῆς ἦταν ἀλαλκισμένος· τὸ κεφάλι τῆς τὴν ἐπονέουσε· τὰ μάτια τῆς ἦταν πλημμυρισμένα. Τῶρα κάπου κάπου τὰ δέντρα τῆς ρά-